

**Dokumendihaldusnõukogu koosoleku
protokoll (14.02.2018)**

Tallinn

26.02.2018 nr 26-3/18-0127/1656

Algus: 13.00 **Lõpp:** 16.00

Juhatas: Liivi Karpištšenko

Protokollis: Alar Teras

Võtsid osa: Liis Laaneloog (JuM esindaja)

Hille Oidema (VäM esindaja)

Aila Schmidt (KuM esindaja)

Mait Kask (HTM esindaja)

Reet Ringo (KaM esindaja)

Kaidi Vapper (KeM esindaja)

Küllli Vanaselja (MeM esindaja)

Liivi Leomar (SiM esindaja)

Kadri Kilp (Riigikantselei esindaja)

Pille Noodapera (Rahvusrhiivi esindaja)

Mariko Mäna (MKM esindaja)

Kärt Allert (SoM esindaja) lahkus kell 15.45

Puudusid: Hannes Kiivet (RIA esindaja)

Sirje Ludvig (EMOVL esindaja)

Kerli Auväart (RaM esindaja)

Kaimo Käärman-Liive (ELL esindaja)

Kutsutud: Elve Adamson (AKI) lahkus kell 14.15

Janar Viidermets (Riigikantselei) lahkus kell 13.30

Janek Rozov (MKM ITAO)

- Päevakord:**
1. Dokumentide metaandmed ADRis
 2. TKTA rakendamine
 3. Dokumendihaldurite kutsestandardid, ITAO kompetentsimudel
 4. Muud küsimused. Järgmine koosolek

Liivi Karpištšenko avas koosoleku ja tutvustas kohale tulnud asendusliikmeid. HTM-i esindab Mait Kask, kes on ka HTM-i valitsemisala dokumendihalduse koordinaator. HTM-i esindaja dokumendihaldusnõukogus on edaspidi Airi Undrits. MeM-i esindab täna Külli Vanaselja. MeM-i uus esindaja dokumendihaldusnõukogus on Krista Talvar.

Liivi Karpištšenko tegi ettepaneku esmalt arutada eelnõude infosüsteemiga (EIS) seotud küsimusi, kuna kohal on Riigikantselei esindaja.

Janar Viidermets: Riigikantseleis on toimunud ajurünnakud uue EIS-i teemal. EIS on ajale jalgu jäänud. Toimunud on funktsionaalsete nõuete ülevaatamine. Ajaraami veel paigas pole. Eelanalüüsi peale oleme planeerinud ühe aasta.

Liivi Karpištšenko: Kindlasti tuleb kaasata ka EIS-i kasutavaid asutusi.

Janar Viidermets: Erinevatelt asutustelt on tulnud palju arendussoove. Vanasse EIS-i enam palju ei panusta. Praegune EIS on plaanis viia üle DHX-ile ja enne seda kasutusele võtta DVK kapsel 2.1 ja X-tee v6.

Mariko Männa: Kas tuleb infot uuenduste kohta?

Janar Viidermets: Läbi Kadri Kilbi saadame dokumendihaldusnõukogule. Viimase 5 kuu jooksul pole uuendusi tehtud.

Liivi Leomar: Kogemus Riigikoguga ja Riigi Teatajaga, et pole teavitatud, kui läksid üle DHX-ile.

Kadri Kilp: Dokumendihaldusnõukogu listi saame kasutada teavitamiseks.

Liivi Karpištšenko: Riigikogu menetlussüsteemi arendused, õiguslooja tööriist, Riigi Teataja arendused ja EIS-i arendused. Need peavad käima koostöös.

Janar Viidermets: Eile oli kokkusaamine suuremas ringis. Täna puudub ajaraam. Õiguslooja tööriista osas hakkab JuM lähteülesannet koostama. Teistega saab ühendust võtta. JuM-i analüüsi tulem võib olla ka see, et uut infosüsteemi ei loodagi.

Kadri Kilp: Õiguslooja tööriista arendajatega koostöö arutelu vaja tõstatada.

Liis Laaneloog: Miks ei ole õigusaktid kohe EIS-s nähtavad?

Janar Viidermets: Tehniline viga. Testis lahendatud.

Kärt Allert: Teavitada kindlasti tehtavatest muudatustest.

Liis Laaneloog: EIS pakib aeg-ajalt Riigikogu dokumentide ümber ddoc konteinerid.

Mariko Männa: Kohati tundub, et saadetud kirjad EIS-i probleemidega ei jõua kuskile.

Janar Viidermets: Nüüd on kõik vastatud. Üldjuhul on järgmiseks tööpäevaks esmane vastus antud.

Mariko Männa: Riigikogu Kantselei registrikoodi probleem, kui läksid DHX-ile üle.

Janar Viidermets: RIA on muutnud registrikoodi struktuure. Pidi märkima dhx.registrikood.

Janek Rozov: Ettepanek varem saadetud probleemid Riigikantseleile uuesti saata, kui need pole lahendust leidnud.

Liivi Karpištšenko: Tuletan nõukogule meelde, et ühe eelnõuga seotud dokumendid ühte toimikusse panna. Asja pealkirja muuta, kui eelnõu pealkiri muutub menetluse käigus.

1. Dokumentide metaandmed avalikus dokumendiregistris (ADR-is)

Kadri Kilp: Tõstataasin teema varasemal koosolekul. Vaatasin ka varasemaid protokolle. Põhjalikult käsitletud. Nüüd arutaks uue määruse valguses. Riigikantseleil küsimus ADR-is metaandmete kuvamisega, eelkõige julgeoleku tagamiseks. Meil on dokumentide omanik öelnud, et metaandmed võimaldavad luua seoseid ja luua mustreid. Üks ettepanek on, et teha kinnised sarjad, mis ei lähegi avalikuks.

Liis Laaneloog: Meil eraldi ADR-i pealkiri.

Kadri Kilp: Pealkiri on siis väga üldine.

Liis Laaneloog: Pealkiri ei kajasta sisu.

Kadri Kilp: Kas KaM-il rohkem kogemust AK dokumentidega? Kas vaadatakse üle dokumente, kui piirang lõpeb?

Reet Ringo: Meie DHS teatab iga AK märke puhul, et juurdepääsupiirang hakkab lõppema. Püüame läbi vaadata. Kui ei jõua läbi vaadata, siis pöördume dokumendi juurde tagasi, kui seda välja küsitakse. DHS-is kaks pealkirja.

Kaidi Vapper: Meil maadega seotud teema aktuaalne. Tegelikult tekivadki mustrid, kuna osa dokumente on avalikud.

Reet Ringo: Minu arvates, kui dokumendi hindamisel võib muster tekkida, siis see on alus ka AK märke seadmiseks.

Kadri Kilp: Lahendus jääb siis pealkirjade tasemele. Kas vaatate iga faili puhul piirangut eraldi?

Liis Laaneloog: Kui kogu digiallkirja konteiner on AK, siis on kõik failid juurdepääsupiiranguga.

Liivi Karpištšenko: Kas dokumendid on nüüd ADR-ides digikonteinerites? See on kasutajatele ebamugav.

Mitmed nõukogu liikmed: On jah konteinerid ADR-ides.

Elve Adamson: Me ei ole seda enam nõudnud, et oleks kõik failid eraldi.

Kadri Kilp: Meie mustriprobleem on ilmselt selles, et ühes konteineris võib olla nii AK märke kui ka ilma AK märketa dokumente.

Hille Oidema: Ka teabenõude puhul peab kaaluma, et kas on võimalik midagi välja anda. Ka osaliselt välja antud teabe puhul võib tekkida väärustunud muster.

Kadri Kilp: Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni teenindamine. Selle puhul on võimalik lahendus, et näiteks kogumile panna AK märged.

Elve Adamson: Näiteks kui leping on avalik ja lisa mitte, siis on AK märkega, pandud

taustafailide alla.

Kadri Kilp: Kas näiteks Deltas on failide kaupa AK seadmine?

Liis Laaneloog, Liivi Leomar: Seda ei ole Deltas.

Mariko Männa: On juhtumeid, kus Riigikantseleist tulnud kiri on avalik ja lisa on AK, siis saaja juures läheb kõik avalikuks.

Liivi Karpištšenko: DVK ja DHX dokumendivahetuses peab kogu konteiner olema AK ka siis, kui piiranguga on ainult üks dokumendi fail. Muidu võib probleem tekkida saajal.

Liis Laaneloog: Riigikohus saadab KIS-ist ja need lähevad meil avalikuks.

Elve Adamson: Olen teadlik, et kohtud ei pane AK märget. Oleme lõhkise küna ees, kuna AKI ei tee järelevalvet kohtute üle.

Külli Vanaselja: Meil kohtudokumentidega probleem, kuna juurdepääsupiirangute klassifikaatori valikus on 5 aastat. Õiguskantselari aga ütleb, et peab olema alaliselt kinni.

Elve Adamson: Siis tuleb vaadata eraldi igat juhtumit. Kohtudokumentide piirangud tulenevad sageli sellest, et seal on isikuandmeid ja siis on piirangu pikkuseks 75 aastat, mitte 5.

Kadri Kilp: Kui kodulehel töötaja andmeid ei avaldata, siis kui on kirja koostaja, kas tema nime märkida?

Mitmed nõukogu liikmed: Sel juhul ei panegi koostaja nime. Metaandmetes on olemas. ADR-is ka koostajat välja ei näita.

Liivi Karpištšenko: Edaspidiseks aruteluks e-kirjade teema. Mida me registreerime ja mida mitte. Kas võiks olla asutuse korras kirjas, mida me ei pea registreerima?

Kadri Kilp: Laiendaks seda teemat. Näiteks eesistumise käigus tekkis videoid ja filmiteavet.

Otsustati: Võtta info teadmiseks ja jätkata e-kirjade registreerimise vajaduse osas arutelu.

2. TKTA rakendamine

Liivi Karpištšenko: Üks rakendamise osa on juhised. Arutame täna, et kas võime metaandmete loendi muutmise lukku panna.

Liivi Karpištšenko tutvustas muudatusi juhises, mis on tehtud AKI, Maa-ameti ja Rahvusarhiivi ettepanekul.

Toimus arutelu.

Otsustati: Heaks kiita metaandmete loendi uuendatud verisoon. Avaldada metaandmete loend MKM-i veebilehel.

Liivi Karpištšenko: MKM-i poolt on käimas nullpeatüki uuendamine. Seome selle lahti Moreq2-st. Leidsime, et ikka uuendame nullpeatüki ja lisame sellesse rohkem teenustest. Küsimärgi all on DHS-ide miinimumnõuded. Kunagi oli arvamus, et neid pole vaja. Samas uut tüüpi süsteemide jaoks peaksid olema nõuded. Võib-olla nimetada nõuded ümber DHS-i tüübi määramise juhisteks. Kui neid pole, siis pole võimalik ka näiteks RIHA-s võrrelda.

Liivi Karpištšenko alustas arutelu teemal, et miks on tekkinud palju DHS-ide arendussoove.

Hille Oidema: Eeldatakse, et seoses teabehaldusega tekib üks keskne lahendus – tööriist. Loodetakse, et selleks saab DHS.

Janek Rozov: Kas olete öelnud, et uut moodi DHS ei lahenda seda muret? Küsimus on, et kas ka teie käest küsitud, et kui tahetakse arendada. Taotlused on suurtes summades.

Liivi Karpištšenko: Kui palju on praegu DHS-ides dokumendist ületeksti otsingu võimalusi?

Mitmed nõukogu liikmed: Ületeksti otsingud on võimalikud.

Liivi Karpištšenko: Turul on mitmeid süsteeme, mis vastavad kõikidele nõuetele. Turult on võtta tooteid. Päris jätkusuutmatuid tooteid ei ole. Tuleb vaadata protsesse. Tuleb vaadata, mis teave jääb DHS-idesse.

Reet: Kust ma saan teada, et millised asutused hakkavad analüüsi tegema DHS-i kohta? Ei taha teha midagi uut. Tahaks saada nõu, et kellega koos teha.

Hille Oidema: Me toimime ju täitsa erinevalt. Ei saa võrrelda välisesindust ja kaitseväge.

Liivi Karpištšenko: Protsesse tuleb analüüsida üle infosüsteemide.

Liivi Karpištšenko algatas arutelu koostöö ja TKTA rakendamise kohta asutustes, kuna on tulnud küsimusi. Kes on vastutajateks määratud? Kuidas on käima läinud koostöö?

Liis Laaneloog: Juurdepääsupiirangute seadmise ja andmekaitse eest vastutaja määratud. Teenused kirjeldatud MKM-i teenuste kataloogis. Koostööd teiste teenuste omanikega pole tekkinud. IT-ga läbirääkimised, et peaks olema üks koordinaator, kes asjad kokku kogub.

Kärt Allert: SoM-i ja RaM-i poolel otsime partnereid, keda ministriumid nimetavad. Kui juba alustatakse protsesside analüüsiga, siis peab ka teave saama kaardistatud. TERE analüüs on tehtud. Alustame liigitusskeemide uuendamisega.

Mariko Männa: Andmekaitseõunik määrati hiljuti MKM-is. Infoturbejuht sai selleks. Initsiatiiv koostööks olnud rohkem RaM-i ühisosakonna poolel.

Kaidi Vapper: TERE projekt ka käimas. Tean, kes tegeleb teenustega. Teabehalduse poolele vaja andmearhitekti pilguga inimest. Palju süsteeme, millest on vaja saada ülevaade. Dokumendihalduse poolel pilt selgem. Kui TERE valmis saab, siis selle pealt vaadata kuidas teave kokku jookseb. Teabehaldus on kompleksne teema.

Liivi Leomar: Vastutajad määratud, andmekaitse spetsialist määratud. Neli osapoolt koos käinud. Peaks olema üks inimene, kes seda keskselt koordineerib ja kellel on selleks ka aega. Vaadatakse üle teenuse kaardid. Teabe liigitusskeemi tegemine töös. Seda võiks järgmine kord arutada.

Hille Oidema: Käin ise kõikides töörühmades. Oleme liikumas selle poole, et leida üks vastutaja. Majasisene koostöö hea. Saame aru, et mis on DHS-ides ja mis mujal.

Kadri Kilp: Töö jaguneb inimeste vahel ära. IT-ga koostöö. Põhiline rõhk andmekaitse reformi peal. Koolitused ja mõjuhindang.

Mait Kask: Koos käib juhtrühm. Teenuseid kaardistatakse. Ei saa väita, et teame väga täpselt, kus teave asub.

Küllli Vanaselja: Andmekaitseametniku kohale on konkurss. Teenused kaardistatud. Teabehaldust hakkab juhtima strateegiaosakond.

Reet Ringo: Arendusnõunik juhib TKTA rakendamist. Teenused ja riskid kirjeldatud. Tehtud ka infohalduse kaart. Oleme jõudnud sellesse kohta, et alustada teabe tekkimisekohast. Ei tea, kas

dokumendi- ja teabehaldus jooksevad kokku. Dokumendihalduse osakaal väheneb. Praegu dubleeritakse palju.

Liivi Karpištšenko: Õigusloome protsess peaks käima üle süsteemide. Kes on selle protsessi omanik ja kes on kaasas selles ja millises rollis. Ka arengukavad, strateegiad on ministriumide ülene teema.

Aila Schmidt: Andmekaitse spetsialisti pole määratud. 1. veebruarist teenuste nõukogu KuM-s, kantsleri juhtimisel. Eile oli esimene koosolek. IT veab seda.

Liivi Karpištšenko: Võtame kokku. Vastutajate määramine ja koostöö on olnud ebaühtlane. Sageli puudu kesksest koordineerijast, kellel oleks ka ajaressurssi. Asutused ei pruugi jõuda 1. juuliks 2018.a valmis. Kas võiks esitada ettepaneku, et pikendada tähtaega, kuna TERE kaardistamine alles käib? Järgmine kord teemadeks liigitusskeem ja e-posti registreerimine.

Hille Oidema: Ka DHN liikmetele võiks saata Toomas Saarseni koolituse kutse, millest oli juttu avalike teenuste nõukogu (ATN) koosolekul.

Otsustati:

1. Nõustuda olukorra kokkuvõttega. Teha ettepanek siduda valitsusasutuste teabe ja teenuste kaardistamise tähtaeg TERE teenuste kaardistamisega.

2. Kutsuda DHN järgmisele ATN-i koosolekule protsesside kaardistamise teema juurde.

3. Dokumendihaldurite kutsestandardid, ITAO kompetentsimudel

Liivi Karpištšenko tegi ülevaate Kutsekoja tegemistest administratiivtöö kutsestandardite valdkonnas.

Koos on käinud OSKA administratiiv- ja personalitöö töörühm. Märtsis saab raport valmis. Üldiselt on arusaam, et administratiivtöö osakaal muutub. Tööjõuvajadustes ametikohtade sisu muutub. Toodud on välja üldiseid vajadusi. Tasemeõppes peab olema sees rohkem IT teadmisi. Teiselt poolt ka see, et IT poolele anda teadmisi teabe säilimise ja säilitamise vajadusest.

Hille Oidema: Personalitöö poolt vaja kokku tõmmata. Üha vähem minnakse õppima sekretäriks ja dokumendihalduriks.

Liivi Karpištšenko: Tekkis selline teema, et üks asi on see, kuhu dokumendihaldurid ise soovivad areneda ja teine see, millised on tööandjate ootused. Eesmärk pakkuda tööjõudu, mida vaja on ja teadvustada valdkonna probleeme.

Kaidi Vapper: Juhtkonna põhiootus on, et probleeme ei tekiks.

Reet Ringo: Selge ootus on, et dokumendi- või teabehaldus peab muutuma lihtsamaks. Asjad kätte ühest kohast. Üks keskkond, kus töötavad erinevad asutused ja töötajad eri rollides – ministriumide ühine keskkond. Mugav, lihtne ja kasutatav keskkond.

Janek Rozov: Oma positsioonist vaadates – tahaks et kõik oleks ühes vaates.

Kadri Kilp: Vajadus on muutunud. Vaja on kombineeritud oskuseid. IT administraatori roll, nõustaja roll, protsessidest vaja teada jne.

Hille Oidema: Praegu õpetatakse kahjuks seda, mida osatakse, mitte seda mida vajatakse.

Mait Kask: Üha rohkem praktikuid õpetamas.

Hille Oidema: Soome kolleegide kogemus on, et ärge tehke ühtset süsteemi.

Liivi Karpištšenko: Dokumendihalduri kutsestandard tase 6. Kutsekoja arutelu tulemusel oleme jõudnud selleni, et tase 6 ümber kirjutada. Leidsime, et taset 7 pole vaja. Tase 6 on sarnane teabehalduse korraldaja ülesannetega.

Liivi Karpištšenko tutvustas Kutsekoja esimese töökoosoleku mustandit ja ITAO kompetentside mudelit.

Kaidi Vapper: Digipädevuse alt võiks tõsta RIHA teemad infosüsteemide ärianalüüsi alla.

Hille Oidema: Seal probleem selles, et kutsestandardi osad peavad olema ühesuguse mahuga.

Liivi Leomar: Näide arhivaari teenusest. Oleme seda sisse ostnud. Kõik on teinud totaalselt erineva arhivaalide loetelu. Taustal pidasin ise loetelu. See sobis arhiivile. Nüüd hakkab tegema ise. Kolme aasta töö tuleb üle teha. Kutsetunnistus ei taga kvaliteeti.

4. Muud küsimused. Järgmine koosolek

Esitati ettepanek, et kutsuda ka dokumendihalduritele rääkima Mihkel Lauk TERE projektist.

Otsustati: Järgmine koosolek toimub 13.03.2018 koos ATN-i koosolekuga.

(allkirjastatud digitaalselt)
Liivi Karpištšenko
Juhataja

Alar Teras
Protokollija